การศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของบัณฑิตพยาบาล หลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต พ.ศ. 2570 ตามความต้องการของผู้มีส่วนได้เสีย มหาวิทยาลัยเอเชียอาคเนย์

A Study of the Desirable Characteristics of Nursing Graduates from the Bachelor of Nursing Science Program 2027, according to The Stakeholder Needs at Southeast Asia University

ดลฤดี โรจน์วิริยะ บังอร ฤทธิ์อุดม*
Donleudee Rojviriya Bangorn Ritudom*
โครงการจัดตั้งคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยเอเชียอาคเนย์ กรุงเทพมหานคร ประเทศไทย 10160
Establishment Project Faculty of Nursing, Southeast Asia University, Bangkok, Thailand 10160

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของบัณฑิตพยาบาล หลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต พ.ศ. 2570 ตามความต้องการของผู้มีส่วนได้เสีย มหาวิทยาลัยเอเชียอาคเนย์ โดยใช้เทคนิค แบบเดลฟาย กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้เชี่ยวชาญที่มีส่วนได้เสียของบัณฑิตพยาบาล มหาวิทยาลัยเอเชียอาคเนย์ จำนวน 22 คน ทำการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามปลายเปิด และแบบสอบถามปลายปิดมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ เก็บรวบรวมข้อมูลจำนวน 3 รอบ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่ามัธยฐานและค่าพิสัยระหว่างควอไทล์

ผลการวิจัยพบว่า คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของบัณฑิตพยาบาลตามความต้องการของผู้มีส่วนได้เสีย จำนวน 12 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านความรู้ความสามารถในการปฏิบัติการพยาบาลและการผดุงครรภ์โดยมีจริยธรรม จรรยาบรรณวิชาชีพ 2) ความสามารถในการประยุกต์ความรู้ทั่วไปกับการปฏิบัติการพยาบาลและการผดุงครรภ์ 3) ความสามารถในการทำงานเป็นทีมร่วมกับสหวิชาชีพ 4) ความสามารถในการบริหารจัดการ 5) ความสามารถในการตัดสินใจและแก้ปัญหา 6) ความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณญาณและการคิดสร้างสรรค์ 7) ความสามารถในการทำวิจัยหรือร่วมทำวิจัยและการพัฒนานวัตกรรม 8) ทักษะในการสื่อสารภาษาไทยที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติการพยาบาลและการผดุงครรภ์ 9) ทักษะในการสื่อสารภาษาอังกฤษที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติการพยาบาลและการผดุงครรภ์ 10) ทักษะในการสร้างสัมพันธภาพที่ดีกับผู้ร่วมงานและผู้รับบริการ ครอบคลุมบุคคล ครอบครัวและชุมชน 11) ความสามารถในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลและสารสนเทศ และ 12) ความประพฤติในฐานะพลเมืองดีของประเทศ

ผลการวิจัยสามารถนำไปใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต เพื่อให้ได้บัณฑิตพยาบาล มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามความต้องการของผู้มีส่วนได้เสีย และเพื่อให้การจัดการเรียนการสอนด้านการพยาบาลมีคุณภาพ และมาตรฐานต่อไป

คำสำคัญ: คุณลักษณะที่พึงประสงค์, บัณฑิตพยาบาลมหาวิทยาลัยเอเชียอาคเนย์, ความต้องการของผู้มีส่วนได้เสีย

Corresponding author :* Email : bang-orn@sau.ac.th

วันที่รับ (recieived) 1 พ.ย.2568 วันที่แก้ไขเสร็จ (revised) 15 ธ.ค.2568 วันที่ตอบรับ (accepted) 20 ธ.ค.2568

Abstract

This study aimed to identify the desirable characteristics of nurse graduates for the Bachelor of Nursing Science program 2027 according to the stakeholder needs at Southeast Asia University using the Delphi technique. The samples were 22 experts who were stakeholders of Southeast Asia University nurse graduates recruited by purposive sampling method. The research instruments were demographic data questionnaires, and three rounds of questionnaires provided two sections: open-ended and a 5-point rating scale. The data were analyzed using median and interquartile range.

The study found that the desirable characteristics of the Bachelor of Nursing Science program 2027 according to the stakeholder needs. The desirable characteristics consisted of twelve characteristics. They were: 1) Nursing and midwifery knowledge on the basic of professional ethic skills; 2) Integrated the general knowledge in nursing practice and midwifery skills; 3) Collaborating with interdisciplinary team skills ; 4) Management skills; 5) Decision making and problem solving skills; 6) Critical and creative thinking skills; 7) Research or joining together and innovation developmental skills; 8) Communicate in Thai for nursing practice and midwifery skills; 9) Communicate in English for nursing practice and midwifery skills; 10) Good interpersonal relationship with collaborative and clients including personal family and social skills; 11) Digital and information technology skills; and 12) Good citizenship.

The results of this study can be used as basic information to develop nursing science programs in order to improve the nursing science programs as identified by stakeholder needs.

Keywords: Desirable Characteristics, Southeast Asia University Nurse Graduates, Stakeholders' Needs

บทนำ

ประเทศไทยกำลังเผชิญกับความท้าทายที่ซับซ้อนทั้งจากภายในอันเนื่องมาจากการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากร และจากภายนอกโดยเฉพาะจากสถานการณ์โลกแบบ BANI (Brittle, Anxious, Non-linear, and Incomprehensible) ความเปลี่ยนแปลงเหล่านี้ทำให้เกิดแรงกดดันอย่างยิ่งต่อการผลิตบัณฑิตพยาบาลที่พร้อมรับมือกับโลกอนาคต[1] โครงสร้างของประชากรไทยกำลังเป็นสังคมผู้สูงวัยอย่างสมบูรณ์ ในปี พ.ศ. 2566 และเป็นสังคมสูงวัยในระดับสูงสุด ในปี พ.ศ. 2567 คาดการณ์ว่าในอีก 20 ปี ข้างหน้าผู้สูงอายุในประเทศไทยจะเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 31.28 เมื่อประเทศไทยเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุโดยสมบูรณ์ ก่อให้เกิดปัญหาสุขภาพโรคเรื้อรัง และภาวะการพึ่งพิงของผู้สูงอายุต่อคนวัยทำงานสูงขึ้น[2] จากการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวส่งผลให้พยาบาลวิชาชีพมีบทบาทสำคัญต่อระบบสาธารณสุขไทยเพิ่มมากขึ้น แต่กลับพบว่า มีปัญหา การขาดแคลนพยาบาลอย่างต่อเนื่องทั้งๆ ที่มีการวางแผนปฏิรูปกำลังคนและภารกิจบริการด้านสุขภาพของกระทรวงสาธารณสุข แต่การสร้างไม่ทันกับจำนวนคนที่ไหลออกการสูญเสียพยาบาลวิชาชีพที่ออกจากระบบหรือลาออกจากระบบเฉลี่ยปีละ 3.96%[3] การศึกษาทางด้านการพยาบาลจึงต้องมีการจัดการศึกษาที่ตอบสนองต่อความต้องการของตลาดแรงงานและการเปลี่ยนแปลงทางสังคมอย่างรวดเร็ว เพื่อให้บัณฑิตที่ผลิตออกมามีสมรรถนะตรงตามมาตรฐานที่สภาการพยาบาลกำหนด[4]

มหาวิทยาลัยเอเชียอาคเนย์ (Southeast Asia University : SAU) เป็นสถาบันการศึกษา ระดับอุดมศึกษาเอกชน สังกัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ได้ขยายขอบข่ายการจัดการศึกษาคือโครงการจัดตั้งคณะพยาบาลศาสตร์ขึ้นมา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนากำลังคนให้สอดคล้องกับความต้องการกับนโยบายภาครัฐและตลาดแรงงานที่ขาดแคลนบุคลากรด้านการพยาบาลและความต้องการบุคลากรพยาบาลเพิ่มจำนวนขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ ซึ่งมหาวิทยาลัยเอเชียอาคเนย์มีศักยภาพในการจัดตั้งคณะพยาบาลศาสตร์และสามารถเปิดหลักสูตรบัณฑิตพยาบาลในระดับปริญญาตรีได้ เพื่อเพิ่มโอกาสทางการศึกษาให้กับนักเรียนและบุคคลที่สนใจในเขตพื้นที่กรุงเทพฯและปริมณฑล

ปัจจุบันการจัดการเรียนการสอนในหลักสูตรพยาบาลศาสตร์บัณฑิตมุ่งเน้นผลลัพธ์เป็นฐาน (Outcome-Based Education : OBE) โดยออกแบบหลักสูตร การจัดการเรียนการสอนและการประเมินผลที่มีความเชื่อมโยงกัน เพื่อผลักดันให้บรรลุผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวัง (Expected learning outcome : ELO) ของผู้เรียน องค์กรและสังคม เพื่อให้หลักสูตรได้รับการยอมรับและแข่งขันได้ในระดับสากล[4] ผู้วิจัยในฐานะที่ปรึกษาของโครงการจัดตั้งคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยเอเชียอาคเนย์ จึงสนใจศึกษาข้อมูลและความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของบัณฑิต มหาวิทยาลัยเอเชียอาคเนย์ ตามความต้องการของผู้มีส่วนได้เสียอย่างรอบด้าน โดยการใช้เทคนิคเดลฟาย (Delphi technique) สำรวจความคิดเห็นที่เป็นอิสระของกลุ่มผู้เชี่ยวชาญหรือผู้มีส่วนได้เสียที่ทำซ้ำอย่างเป็นระบบ ข้อมูลที่ได้สามารถนำไปใช้เป็นพื้นฐานที่สำคัญและเป็นแนวทางในการสร้างและพัฒนาหลักสูตรพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยเอเชียอาคเนย์ ให้มีการผลิตบัณฑิตของคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยเอเชียอาคเนย์ อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของบัณฑิตพยาบาล หลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต พ.ศ. 2570 ตามความต้องการของผู้มีส่วนได้เสีย มหาวิทยาลัยเอเชียอาคเนย์

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของบัณฑิตพยาบาล พยาบาลวิชาชีพ สมรรถนะวิชาชีพพยาบาลของสภาการพยาบาล จากนั้นนำข้อมูลที่สรุปได้จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมากำหนดเป็นองค์ประกอบหลักในการสร้างกรอบแนวคิดเบื้องต้นสำหรับการศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของบัณฑิตพยาบาล หลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต พ.ศ. 2570 ตามความต้องการของผู้มีส่วนได้เสีย มหาวิทยาลัยเอเชียอาคเนย์

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงบรรยาย (Descriptive research) โดยใช้เทคนิคการวิจัยแบบเดลฟาย (Delphi technique) ในการรวบรวมความคิดเห็นที่เป็นฉันทามติของผู้มีส่วนได้เสียของบัณฑิตพยาบาลที่สำเร็จการศึกษาจากมหาวิทยาลัยเอเชียอาคเนย์

ประชากร กลุ่มตัวอย่าง และเกณฑ์การคัดเลือก

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้เชี่ยวชาญที่มีส่วนได้เสียของบัณฑิตพยาบาล มหาวิทยาลัยเอเชียอาคเนย์ จำนวน 22 คน ซึ่งพิจารณากลุ่มผู้มีส่วนได้เสียจากอิทธิพลและผลกระทบที่มีต่อการสร้างหลักสูตร ทั้งกลุ่มผู้มีส่วนได้เสียจากอิทธิพลสูงและผลกระทบที่มีต่อการสร้างหลักสูตรสูง (High power and high impact) โดยเป็นกลุ่มบุคคลที่มีอิทธิพลทั้งทางตรงและทางอ้อมต่อการจัดการเรียนการสอนของหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต พ.ศ. 2570 มหาวิทยาลัยเอเชียอาคเนย์ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้บริหารสถานพยาบาลภาครัฐและภาคเอกชน ได้ทำการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive sampling) ประกอบด้วย

1. ผู้บริหาร อาจารย์ และเจ้าหน้าที่ของมหาวิทยาลัยเอเชียอาคเนย์ จำนวน 8 คน
2. ผู้บริหาร แพทย์ พยาบาลปฏิบัติการ โรงพยาบาลหลวงพ่อทวีศักดิ์ ชุตินุทโรอุทิศ จำนวน 4 คน
3. ผู้บริหาร แพทย์ พยาบาลปฏิบัติการ โรงพยาบาลชุมชนนาควัชรอุทิศ ศูนย์บริการสาธารณสุข 48 (นาควัชรอุทิศ) จำนวน 3 คน
4. ผู้บริหาร พยาบาลปฏิบัติการ โรงพยาบาลราชพิพัฒน์ จำนวน 2 คน
5. ผู้บริหาร แพทย์ พยาบาลปฏิบัติการ โรงพยาบาลวิชัยเวช อินเตอร์เนชั่นแนล จำนวน 3 คน
6. ผู้บริหาร พยาบาลปฏิบัติการ โรงพยาบาลเกษมราษฎร์ บางแค จำนวน 2 คน

โดยมีเกณฑ์การคัดเลือก ดังนี้

1. เป็นผู้ที่มีความเชี่ยวชาญ ประสบการณ์ ความรู้เกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของบัณฑิตพยาบาล สามารถให้ข้อมูลที่ถูกต้องได้และเต็มใจเข้าร่วมในการวิจัย
2. เป็นผู้บริหารและผู้ปฏิบัติงานในหน่วยงานด้านการให้บริการด้านสุขภาพที่อยู่บริเวณใกล้เคียงของมหาวิทยาลัยเอเชียอาคเนย์ ที่คาดว่าบัณฑิตพยาบาลของมหาวิทยาลัยเอเชียอาคเนย์ จะเข้าปฏิบัติงานภายหลังสำเร็จการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัย

1. แบบสอบถามข้อมูลทั่วไป พัฒนาโดยผู้วิจัย ประกอบด้วยข้อคำถามเกี่ยวกับ เพศ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา รายได้เฉลี่ยต่อเดือน จำนวน 5 ข้อ

2. แบบสอบถามปลายเปิด ซึ่งผู้วิจัยพัฒนาจากการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง เป็นข้อคำถามที่ใช้สอบถามความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้เสียเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของบัณฑิตพยาบาล มหาวิทยาลัยเอเชียอาคเนย์ ประกอบด้วยข้อคำถามจำนวน 12 ข้อ เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลในรอบที่ 1

3. แบบสอบถามปลายปิด ซึ่งพัฒนามาจากความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้เสียเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของบัณฑิตพยาบาล มหาวิทยาลัยเอเชียอาคเนย์ จากคำถามปลายเปิดในรอบที่ 1 นำมาวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis) ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ นำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลรอบที่ 2 และวัดฉันทามติของผู้มีส่วนได้เสีย โดยใช้ค่ามัธยฐานและค่าพิสัยระหว่างควอไทล์

4. แบบสอบถามปลายปิดเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของบัณฑิตพยาบาลมหาวิทยาลัยเอเชียอาคเนย์ เป็นแบบสอบถามที่ได้จากการนำแบบสอบถามรอบที่ 2 มาสร้างเป็นแบบสอบถามฉบับใหม่ แบบสอบถามเป็นลักษณะมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ โดยมีค่ามัธยฐาน (Median) ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ (Interquartile range) และแสดงตำแหน่งของคำตอบแต่ละข้อของผู้มีส่วนได้เสียโดยรวม เพื่อให้ผู้ตอบได้พิจารณาว่าจะยืนยันคำตอบหรือเปลี่ยนแปลงคำตอบของตัวเอง ซึ่งเป็นการรวบรวมข้อมูลรอบที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ผู้วิจัยศึกษาวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของบัณฑิตพยาบาลแล้วนำมาสร้างแบบสอบถามปลายเปิด เสนอขอรับรองจริยธรรมการวิจัยจากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ มหาวิทยาลัยเอเชียอาคเนย์

2. ทำหนังสือถึงหน่วยงานต้นสังกัดของผู้มีส่วนได้เสีย ชี้แจงถึงวัตถุประสงค์ และกระบวนการเก็บรวบรวมข้อมูล

3. เมื่อกลุ่มตัวอย่างยินยอมเข้าร่วมในการวิจัย ผู้วิจัยดำเนินการให้กลุ่มตัวอย่างเซ็นใบยินยอมเข้าร่วมการวิจัย (Consented form)

4. ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามปลายเปิดที่สอบถามเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของบัณฑิตพยาบาลมหาวิทยาลัยเอเชียอาคเนย์ ให้ผู้มีส่วนได้เสีย จำนวน 30 คน เมื่อผู้มีส่วนได้เสีย ตอบแบบสอบถามเสร็จเรียบร้อยแล้วนำส่งผู้วิจัยและสอบถามหรือสัมภาษณ์เพิ่มเติมถ้าพบข้อสงสัย โดยให้ระยะเวลาในการตอบแบบสอบถาม 2 สัปดาห์

5. ผู้วิจัยตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม ได้แบบสอบถามที่สมบูรณ์จำนวน 25 ชุด คิดเป็นร้อยละ 83.33 จากนั้นวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามปลายเปิดนำมาสร้างแบบสอบถามปลายปิดที่สอบถามเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของบัณฑิตพยาบาลมหาวิทยาลัยเอเชียอาคเนย์

6. ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามปลายปิดให้กับผู้มีส่วนได้เสียรอบที่ 2 จำนวน 25 คน เพื่อให้แสดงระดับความคิดเห็นต่อข้อคำถามเหล่านั้น โดยให้ผู้มีส่วนได้เสียลงระดับความคิดเห็นแต่ละข้อคำถาม หลังจากส่งแบบสอบถามไปแล้ว ผู้วิจัยจะติดตามผลและเก็บแบบสอบถามกลับคืน รวมระยะเวลาไม่เกิน 2 สัปดาห์ ได้รับการตอบกลับ จำนวน 25 ชุดคิดเป็นร้อยละ 100

7. ผู้วิจัยวิเคราะห์หาร้อยละของข้อมูลส่วนบุคคล ร้อยละคำตอบของผู้มีส่วนได้เสียแต่ละระดับความคิดเห็น พร้อมทั้งแสดงตำแหน่งของผู้มีส่วนได้เสียแต่ละคน จากนั้นส่งแบบสอบถามรอบที่ 3 จำนวน 25 คน เพื่อให้ผู้มีส่วนได้เสียแต่ละคนยืนยันความคิดเห็นของตนเอง หลังจากส่งแบบสอบถามไปแล้ว ผู้วิจัยจะติดตามผลและเก็บแบบสอบถามกลับคืน รวมระยะเวลาไม่เกิน 2 สัปดาห์ ได้รับการตอบกลับ จำนวน 22 ชุด คิดเป็น ร้อยละ 88

การพิทักษ์สิทธิ์กลุ่มตัวอย่าง

การวิจัยนี้ได้ผ่านการรับรองจากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ มหาวิทยาลัยเอเชียอาคเนย์ เอกสารรับรองโครงการวิจัย COA no.016/2568 ลงวันที่ 10 กันยายน 2568 โดยมีการชี้แจงวัตถุประสงค์ในการทำวิจัย ขั้นตอนการทำวิจัยแก่ผู้เข้าร่วมการวิจัย ข้อมูลจะถูกเก็บเป็นความลับ การให้ข้อมูลดังกล่าวจะไม่มีผลกระทบใดๆ ต่อผู้ให้ข้อมูล และการนำเสนอข้อมูลเป็นการนำเสนอโดยภาพรวมในการกำหนดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของบัณฑิตพยาบาลมหาวิทยาลัยเอเชียอาคเนย์เท่านั้น ข้อมูลจะถูกทำลายเมื่อการวิเคราะห์ข้อมูลและการเผยแพร่สิ้นสุดลง

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง ใช้สถิติเชิงบรรยาย ได้แก่ ความถี่ และร้อยละ

2. การวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากคำถามปลายเปิด ใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis)

3. การวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากคำถามปลายปิดรอบที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่ามัธยฐาน และค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ ของคำตอบแต่ละข้อ เพื่อนำไปสร้างแบบสอบถามปลายปิดรอบที่ 2

4. การวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากคำถามปลายปิดรอบที่ 2 วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่ามัธยฐาน และค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ โดยกำหนดผลการวัดฉันทามติของผู้มีส่วนได้เสีย เป็นค่ามัธยฐานไม่ต่ำกว่า 3.50 และค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ไม่เกิน 1.50

ผลการวิจัย

1. ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างจำนวน 22 คน พบว่า กลุ่มตัวอย่างเป็นเพศหญิงมากที่สุด จำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 86.36 มีอายุอยู่ระหว่าง 50-59 มากที่สุด จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 50 สถานภาพสมรส มากที่สุด จำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 59.10 ระดับการศึกษาปริญญาตรี มากที่สุด จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 50 รายได้เฉลี่ยต่อเดือน 50,000 บาทขึ้นไป มากที่สุด จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 40.91

2. คุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ของบัณฑิตพยาบาล มหาวิทยาลัยเอเชียอาคเนย์

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของบัณฑิตพยาบาล หลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต พ.ศ. 2570 ของมหาวิทยาลัยเอเชียอาคเนย์ โดยในแต่ละรอบได้ผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

ผลจากการรวบรวมข้อมูล รอบที่ 1 โดยการใช้แบบสอบถามปลายเปิด มีข้อคำถาม จำนวน 12 ด้าน ให้ผู้มีส่วนได้เสียแสดงความคิดเห็น และให้ข้อเสนอแนะแบบอิสระ เป็นข้อมูลเชิงคุณภาพ โดยผลสรุปความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมของผู้มีส่วนได้เสียในแต่ละข้อที่มีความคิดเห็นสอดคล้องกันมากกว่าร้อยละ 50 ของผู้มีส่วนได้เสียทั้งหมด คุณลักษณะของบัณฑิตพยาบาล หลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต พ.ศ. 2570 ของมหาวิทยาลัยเอเชียอาคเนย์ มีทั้งหมด 12 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านความรู้ความสามารถในการปฏิบัติการพยาบาลและการผดุงครรภ์โดยมีจริยธรรม จรรยาบรรณวิชาชีพ จำนวน 6 ข้อ 2) ด้านความสามาถในการประยุกต์ความรู้ทั่วไปกับการปฏิบัติการพยาบาลและการผดุงครรภ์ จำนวน 4 ข้อ 3) ด้านความสามารถในการทำงานเป็นทีมร่วมกับสหวิชาชีพ จำนวน 6 ข้อ 4) ด้านความสามารถในการบริหารจัดการ จำนวน 6 ข้อ 5) ด้านความสามารถในการตัดสินใจและแก้ปัญหาจำนวน 5 ข้อ 6) ด้านความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณญาณและการคิดสร้างสรรค์ จำนวน 5 ข้อ 7) ด้านความสามารถในการทำวิจัยหรือร่วมทำวิจัยและการพัฒนานวัตกรรม จำนวน 5 ข้อ 8) ทักษะในการสื่อสารภาษาไทยที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติการพยาบาลและการผดุงครรภ์ จำนวน 7 ข้อ 9) ทักษะในการสื่อสารภาษาอังกฤษที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติการพยาบาลและการผดุงครรภ์ จำนวน 4ข้อ 10) ทักษะในการสร้างสัมพันธภาพที่ดีกับผู้ร่วมงานและผู้รับบริการ ครอบคลุมบุคคล ครอบครัวและชุมชน จำนวน 5 ข้อ 11) ความสามารถในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลและสารสนเทศจำนวน 9 ข้อ และ 12) ความประพฤติในฐานะพลเมืองดีของประเทศ จำนวน 6 ข้อ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามรอบที่ 2 มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้มีส่วนได้เสียพิจารณาว่าคุณลักษณะในแต่ละด้านมีความเหมาะสมในการบ่งชี้คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของบัณฑิตพยาบาลมากน้อยเพียงใด คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของบัณฑิตบัณฑิตพยาบาล หลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต พ.ศ. 2570 ของมหาวิทยาลัยเอเชียอาคเนย์ จะได้รับฉันทามติเมื่อมีค่ามัธยฐานไม่ต่ำกว่า 3.50 และ ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ไม่เกิน 1.50 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของบัณฑิตพยาบาล หลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต พ.ศ. 2570 ของมหาวิทยาลัยเอเชียอาคเนย์ จำนวนทั้งสิ้น 68 ข้อ ทุกข้อมีค่ามัธยฐาน 4.00-5.00 ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ 0-1

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามรอบที่ 3 พบว่า คุณลักษณะที่พึงประสงค์ทั้ง 12 ด้าน ได้รับฉันทามติจากผู้มีส่วนได้เสีย โดยมีค่ามัธยฐาน 5.00 และค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ตั้งแต่ 0.00 – 1.00 จำนวน 68 ข้อ แสดงให้เห็นว่าผู้มีส่วนได้เสีย มีความคิดเห็นสอดคล้องกันคุณลักษณะที่ได้มีความเหมาะสมในการบ่งชี้คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของบัณฑิตพยาบาล หลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต พ.ศ. 2570 มหาวิทยาลัยเอเชียอาคเนย์ อยู่ในระดับมากที่สุด

การอภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยพบว่าคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของบัณฑิตพยาบาล หลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต พ.ศ. 2570 ของมหาวิทยาลัยเอเชียอาคเนย์ ตามความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้เสีย ประกอบไปด้วย 12 ด้าน ดังนี้

1. ความรู้ความสามารถในการปฏิบัติการพยาบาลและการผดุงครรภ์ โดยมีจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพ

จากผลการวิจัยพบว่า คุณลักษณะที่พึงประสงค์ด้านความรู้ความสามารถในการปฏิบัติการพยาบาลและการผดุงครรภ์โดยมีจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพ ผู้มีส่วนได้เสียมีความคิดเห็นสอดคล้องกัน ในระดับมากที่สุดทั้ง 6 ข้อ (Median = 5.00, Interquartile Range = 0.00) ซึ่งลักษณะที่พึงประสงค์ในด้านนี้สอดคล้องกับ สมรรถนะหลักของผู้สำเร็จการศึกษาระดับบปริญญาตรีของสภาการพยาบาล สมรรถนะที่ 1 ด้านจริยธรรม จรรยาบรรณและกฎหมายและสมรรถนะที่ 2 ด้านการปฏิบัติการพยาบาลและการผดุงครรภ์[6] สอดคล้องกับผล การวิจัยก่อนหน้า[7] ที่พบว่าบัณฑิตพยาบาลควรมีความสามารถในการใช้กระบวนการพยาบาลปฏิบัติการพยาบาลและการผดุงครรภ์อย่างเป็นองค์รวมด้วยความเมตตากรุณา และเอื้ออาทร คำนึงถึงสิทธิผู้ป่วยและความหลากหลายทางวัฒนธรรม สามารถแสดงออกถึงบทบาทอิสระของวิชาชีพพยาบาลได้อย่างเหมาะสม

2. ความสามารถในการประยุกต์ความรู้ทั่วไปกับการปฏิบัติการพยาบาลและการผดุงครรภ์

จากผลการวิจัยพบว่า คุณลักษณะที่พึงประสงค์ด้านความสามารถในการประยุกต์ความรู้ทั่วไปกับการปฏิบัติการพยาบาลและการผดุงครรภ์ ผู้มีส่วนได้เสียมีความคิดเห็นสอดคล้องกันในระดับมากที่สุดทั้ง 4 ข้อ (Median = 5.00, Interquartile Range = 0.00) ผลการวิจัยเป็นไปตามมาตรฐานผลการเรียนรู้สาขาพยาบาลศาสตร์ด้านความรู้ ซึ่งกำหนดลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ของสาขาพยาบาลศาสตร์ ซึ่งต้องมีความรู้และความเข้าใจในสาระสำคัญของศาสตร์ที่เป็นพื้นฐานชีวิตทั้งด้านสังคมศาสตร์ มนุษยศาสตร์ วิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์สุขภาพ รวมถึงศาสตร์อื่นที่ส่งเสริมทักษะศตวรรษที่ 21 และความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์[8] สอดคล้องกับผลการวิจัยก่อนหน้าที่พบว่า ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาคุณลักษณะบัณฑิตพยาบาลที่พึงประสงค์ของวิทยาลัยพยาบาลกองทัพเรือด้านความรู้และวิชาการ มีความจำเป็นในการพัฒนาสูงสุดเป็นลำดับแรก[9]

3. ความสามารถในการทำงานเป็นทีมร่วมกับสหวิชาชีพ

จากผลการวิจัยพบว่า คุณลักษณะที่พึงประสงค์ด้านความสามารถในการทำงานเป็นทีมร่วมกับสหวิชาชีพ ผู้มีส่วนได้เสียมีความคิดเห็นสอดคล้องกันในระดับมากที่สุดทั้ง 6 ข้อ (Median = 5.00, Interquartile Range = 0.00) เนื่องจากการทำงานเป็นทีมร่วมกับสหวิชาชีพของพยาบาลจะช่วยยกระดับคุณภาพการดูแลผู้ป่วย เพิ่มความพึงพอใจของผู้ป่วยและบุคลากร ส่งเสริมการพัฒนาวิชาชีพและเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการ โดยพยาบาลทำหน้าที่เป็นผู้ประสานงานหลัก เพื่อให้การดูแลครอบคลุมและเน้นผู้ป่วยเป็นศูนย์กลางอย่างแท้จริง สอดคล้องกับการศึกษาก่อนหน้าที่พบว่า กลุ่มผู้มีส่วนได้เสียมีความต้องการคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของบัณฑิตพยาบาลทหารอากาศ วิทยาลัยพยาบาลทหารอากาศในด้านความสามารถในการทำงานเป็นทีมร่วมกับสหสาขาวิชาชีพอยู่ในระดับมากที่สุด[10]

4. ความสามารถในการบริหารจัดการ

จากผลการวิจัยพบว่า คุณลักษณะที่พึงประสงค์ด้านความสามารถในการบริหารจัดการ ผู้มีส่วนได้เสียมีความคิดเห็นสอดคล้องกันในระดับมากที่สุดทั้ง 6 ข้อ (Median = 5.00, Interquartile Range = 0.00-1.00) ทั้งนี้เนื่องจากการบริหารจัดการของพยาบาลในปัจจุบันมีความสำคัญมาก ในด้านการพัฒนางาน ได้แก่ การพัฒนารูปแบบเพื่อบริหารจัดการกำลังพลพยาบาลให้เพียงพอและมีประสิทธิภาพ การส่งเสริมให้พยาบาลมีส่วนร่วมในการตัดสินใจและการพัฒนาแนวปฏิบัติ เพื่อยกระดับคุณภาพการพยาบาล สอดคล้องกับการศึกษา[11] ที่พบว่า ผู้มีส่วนได้เสียมีความคิดเห็นเกี่ยวกับบัณฑิตพยาบาลที่สำเร็จการศึกษาจากวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สระบุรี ควรมีสมรรถนะในด้านการบริหารจัดการทั้งด้านการบริหารคน เงิน งาน ของ รวมทั้งการสร้างเครือข่ายต่างๆ

5. ความสามารถในการตัดสินใจและแก้ปัญหา

จากผลการวิจัยพบว่า คุณลักษณะที่พึงประสงค์ด้านความสามารถในการตัดสินใจและแก้ปัญหาผู้มีส่วนได้ส่วนเสียมีความคิดเห็นสอดคล้องกันในระดับมากที่สุดทั้ง 5 ข้อ (Median = 5.00, Interquartile Range = 0.00) ทั้งนี้การตัดสินใจทางการพยาบาลเป็นกระบวนการสำคัญที่มีผลต่อคุณภาพการดูแลสุขภาพและผลลัพธ์ของผู้ป่วย ในปัจจุบันพยาบาลต้องเผชิญกับสถานการณ์ที่ซับซ้อนและต้องเลือก

แนวทางปฏิบัติที่เหมาะสมที่สุด โดยอาศัยหลักฐานเชิงประจักษ์ ความรู้ทางวิชาชีพ และการพิจารณาทางจริยธรรม การตัดสินใจทางการพยาบาลที่มีประสิทธิภาพช่วยเสริมสร้างความปลอดภัยของผู้ป่วย ลดข้อผิดพลาด และพัฒนาการบริหารจัดการทางการพยาบาลให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น[12] สอดคล้องกับการศึกษาเกี่ยวกับความสามารถในการตัดสินใจของพยาบาลหัวหน้าเวร โรงพยาบาลกรุงเทพ สำนักงานใหญ่ ที่พบว่ามีความสามารถในการตัดสินใจโดยรวมอยู่ในระดับสูง[13]

6. ความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณญาณและการสร้างสรรค์

จากผลการวิจัยพบว่า คุณลักษณะที่พึงประสงค์ด้านความสามารถในการคิดวิจารญาณและการคิดสร้างสรรค์ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียมีความคิดเห็นสอดคล้องกันในระดับมากที่สุดทั้ง 5 ข้อ (Median = 5.00, Interquartile Range = 0.00) เนื่องมาจากในบริบทของวิชาชีพพยาบาล ทักษะการคิดเชิงวิพากษ์ (Critical Thinking) และการตัดสินใจเชิงระบบ (Systematic Decision-Making) ถือเป็นสมรรถนะหลักที่จำเป็น เนื่องจากพยาบาลไม่เพียงทำหน้าที่ดูแลผู้ป่วยเท่านั้น แต่ยังเป็นผู้บริหารจัดการ ผู้ประสานทีม และผู้นำในการกำหนดแนวทางปฏิบัติที่ปลอดภัยและมีคุณภาพ[12] สอดคล้องกับการศึกษาที่พบว่าคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของบัณฑิตพยาบาล มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี ตามความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้เสีย บัณฑิตพยาบาลควรมีทักษะการคิดเชิงระบบ เพราะจะช่วยให้เห็นความสัมพันธ์ ของสิ่งต่าง ๆ เชื่อมโยงจากส่วนย่อยไปหาส่วนใหญ่ ควรมีทักษะการแก้ปัญหา ทักษะการคิดวิเคราะห์ ทักษะการคิดสร้างสรรค์[7]

7. ความสามารถในการทำวิจัยหรือร่วมทำวิจัยและการพัฒนานวัตกรรมสู่การปฏิบัติการพยาบาลและการผดุงครรภ์

จากผลการวิจัยพบว่า คุณลักษณะที่พึงประสงค์ด้านความสามารถในการทำวิจัยหรือร่วมทำวิจัยและการพัฒนานวัตกรรมสู่การปฏิบัติการพยาบาลและการผดุงครรภ์ ผู้มีส่วนได้เสียมีความคิดเห็นสอดคล้องกันในระดับมากที่สุดทั้ง 5 ข้อ (Median = 5.00, Interquartile Range = 1.00) ทั้งนี้จะเห็นได้ว่าสมรรถนะทางด้านการวิจัยของพยาบาลวิชาชีพ มีความสำคัญมาก การผลิตผลงานวิจัยทำให้การปรับปรุงคุณภาพการพยาบาลมีระบบและมีหลักฐานมากขึ้น ทำให้เกิดการบริการโดยเน้นผู้ป่วยเป็นศูนย์กลาง ซึ่งการปฏิบัติการพยาบาลใหม่ๆ สามารถทำได้ถ้ามีความสามารถในการวิจัยที่เพียงพอ พยาบาลวิชาชีพจึงจำเป็นต้องมีสมรรถนะด้านการวิจัยเพื่อให้งานวิจัยมีคุณภาพและมีประโยชน์ต่อวงการพยาบาล[14,15] สอดคล้องกับผลการประเมินความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสมรรถนะด้านการวิจัยทางการพยาบาลของนักศึกษาพยาบาล พบว่าความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสมรรถนะด้านการวิจัยทางการพยาบาลของนักศึกษาพยาบาล ประกอบด้วย 3 ด้าน ได้แก่ด้านความรู้ทางการวิจัยทางการพยาบาล ด้านทักษะทางการวิจัยทางการพยาบาล และด้านเจตคติด้านการวิจัยทางการพยาบาล[16]

8. ทักษะในการสื่อสารภาษาไทยที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติการพยาบาลและการผดุงครรภ์

จากผลการวิจัยพบว่า คุณลักษณะที่พึงประสงค์ด้านทักษะในการสื่อสารภาษาไทยที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติการพยาบาลและการผดุงครรภ์ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียมีความคิดเห็นสอดคล้องกันในระดับมากที่สุดทั้ง 7 ข้อ (Median = 5.00, Interquartile Range = 0.00-0.75) ทั้งนี้บัณฑิตพยาบาลควรมีความสามารถในการสื่อสารกับ ผู้รับบริการและเพื่อนร่วมงาน สามารถพูดในสถานการณ์ต่างๆ ได้อย่างเหมาะสม มีความรู้ในเรื่องที่จะพูด และต้องมีทักษะในการพูดให้คนอื่นรู้เรื่อง เพราะพยาบาลต้องให้ความรู้ คำแนะนำแก่ผู้รับบริการอยู่เสมอ[7] และจากการศึกษาก่อนหน้า พบว่าความต้องการของผู้มีส่วนได้เสีย ในการพัฒนาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต โครงการจัดตั้งคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จังหวัดขอนแก่น คุณลักษณะของบัณฑิตพยาบาลที่เป็นความต้องการของผู้มีส่วนได้เสียควรมีการสื่อสารที่ดีทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ[2]

9. ทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติการพยาบาลและการผดุงครรภ์

จากผลการวิจัยพบว่า คุณลักษณะที่พึงประสงค์ด้านทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติการพยาบาลและการผดุงครรภ์ ผู้มีส่วนได้เสียมีความคิดเห็นสอดคล้องกันในระดับมากที่สุดทั้ง 4 ข้อ (Median = 5.00, Interquartile Range = 0.00-1.00) ความสามารถในด้านภาษาอังกฤษเป็นสิ่งที่พยาบาลควรได้รับการฝึกฝนและพัฒนา เนื่องจากความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษของพยาบาลเป็นหนึ่งในมาตรฐานสากลที่พยาบาลจำเป็นต้องมี[11] สอดคล้องกับการศึกษาที่ผ่านมา ที่พบว่า คุณลักษณะบัณฑิตพยาบาลที่ระบบบริการสุขภาพเอกชนต้องการ ได้แก่ ทักษะภาษาต่างประเทศ (Foreign languages) พยาบาลในสถาบันบริการสุขภาพเอกชน

จะต้องใช้ภาษาต่างประเทศได้ ทั้งการอ่าน พูด ฟังภาษาอังกฤษ รวมถึงภาษาอื่นๆ ที่จำเป็นในการสื่อสารกับผู้รับบริการในระดับนานาชาติ[17]

10. ทักษะในการสร้างสัมพันธภาพที่ดีกับผู้ร่วมงานและผู้รับบริการครอบคลุมบุคคล ครอบครัวและชุมชน

จากผลการวิจัยพบว่า คุณลักษณะที่พึงประสงค์ด้านทักษะในการสร้างสัมพันธภาพที่ดีกับผู้ร่วมงานและผู้รับบริการครอบคลุมบุคคล ครอบครัวและชุมชน ผู้มีส่วนได้เสียมีความคิดเห็นสอดคล้องกันในระดับมากที่สุดทั้ง 5 ข้อ (Median = 5.00, Interquartile Range = 0.00-1.00) กล่าวได้ว่าการสร้างสัมพันธภาพกับผู้ร่วมงานจะก่อให้เกิดความพึงพอใจในงานและความผูกพันต่อองค์กร ส่งเสริมการทำงานเป็นทีมและการช่วยเหลือเกื้อกูล ลดความขัดแย้งในที่ทำงาน ส่วนสัมพันธภาพกับผู้รับบริการที่ครอบคลุมบุคคล ครอบครัวและชุมชน จะก่อให้เกิดความร่วมมือในการปฏิบัติการพยาบาล เกิดการประสานงานและการส่งต่อการบริการได้อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับการสำรวจความคิดเห็นของผู้ใช้บัณฑิตต่อคุณภาพบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ของพยาบาลจบใหม่ที่สำเร็จการศึกษาจากวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี นครราชสีมา ที่พบว่า คุณภาพบัณฑิตด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบอยู่ในระดับมาก[18]

11. ความสามารถในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลและสารสนเทศ

จากผลการวิจัยพบว่า คุณลักษณะที่พึงประสงค์ด้านความสามารถในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลและสารสนเทศ ผู้มีส่วนได้เสียมีความคิดเห็นสอดคล้องกันในระดับมากที่สุดทั้ง 9 ข้อ (Median = 5.00, Interquartile Range = 0.00-1.00) พยาบาลจึงต้องมีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในระดับที่ดี เพื่อให้การทำงานของทีมสุขภาพสำเร็จลุล่วง รวมถึงการใช้งานดิจิทัลมีความปลอดภัย ปกป้องข้อมูลส่วนบุคคลของผู้รับบริการ ซึ่งเป็นเรื่องที่สำคัญและจำเป็นของงานบริการสุขภาพ[11] สอดคล้องกับการศึกษาที่พบว่า บัณฑิตพยาบาลราชภัฏอุบลราชธานี ตามความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้เสีย ควรมีทักษะในการใช้เทคโนโลยีในการทำงานและค้นคว้าเพื่อหาความรู้ และควรมีทักษะในการค้นคว้า รู้แหล่งในการค้นคว้าหาข้อมูลความรู้[7]

12. ความประพฤติในฐานะพลเมืองที่ดีของประเทศ

จากผลการวิจัยพบว่า คุณลักษณะที่พึงประสงค์ด้านความประพฤติในฐานะพลเมืองที่ดีของประเทศ ผู้มีส่วนได้เสียมีความคิดเห็นสอดคล้องกันในระดับมากที่สุดทั้ง 6 ข้อ (Median = 5.00, Interquartile Range = 0.00) ความเป็นพลเมืองดีในระบอบประชาธิปไตยของไทย จะมีคุณลักษณะ 6 ประการ ได้แก่ รับผิดชอบต่อตนเองและพึ่งพาตนเองได้ เคารพหลักความเสมอภาค เคารพความแตกต่าง เคารพสิทธิผู้อื่น เคารพกติกา และรับผิดชอบต่อสังคมและส่วนร่วม[19] ผลการการวิจัยพบว่า ผู้มีส่วนได้เสียมีความต้องการให้บัณฑิตพยาบาลเคารพสิทธิเสรีภาพและความคิดเห็นของผู้อื่น พัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง และยึดมั่นในระบอบประชาธิปไตยเป็นแบบอย่างที่ดีต่อผู้อื่น สอดคล้องกับการศึกษา ที่พบว่า คุณลักษณะบัณฑิตพยาบาลที่ระบบบริการสุขภาพเอกชนต้องการ คือ พยาบาลต้องใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง รู้เท่าทันความก้าวหน้า และการเปลี่ยนแปลงองค์ความรู้ การเลือกเรียนรู้ค้นคว้า พัฒนาตนเองด้วยการเรียนรู้ตลอดเวลา[17]

ข้อเสนอแนะที่ได้จากการทำวิจัย

1. ผู้บริหารสถาบันการศึกษาพยาบาล ผู้รับผิดชอบในการจัดทำหรือพัฒนาหลักสูตรและผู้ที่เกี่ยวข้องในการนำหลักสูตรไปใช้ ควรให้ความสำคัญและประเมินความคิดเห็นและความต้องการของผู้มีส่วนได้เสียต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของบัณฑิตพยาบาล เพื่อเป็นข้อมูลที่สำคัญในการกำหนดทิศทางการวางแผนและจัดทำยุทธศาสตร์ในการผลิตบัณฑิตพยาบาลที่ตรงและตอบสนองต่อความต้องการของสังคม

2. การจัดการเรียนการสอนหลักสูตรพยาบาลศาสตร์ในปัจจุบันและอนาคต ควรมุ่งเน้นการพยาบาลในวิถีชีวิตยุคใหม่ ที่มุ่งเน้นความสามารถในการใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีดิจิทัล สารสนเทศ ปัญญาประดิษฐ์ และการเป็นผู้ประกอบการของพยาบาล ผสมผสานกับการให้ความสำคัญด้านจริยธรรม จรรยาบรรณวิชาชีพ และความเป็นพลเมืองที่ดีของสังคม

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของบัณฑิตพยาบาลตามช่วงอายุ ที่สะท้อนลักษณะสังคม วัฒนธรรม เทคโนโลยีที่หล่อหลอมและการใช้ชีวิตของคนในแต่ละยุค

2. ควรมีการศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของบัณฑิตพยาบาล ตามความต้องการของผู้มีส่วนได้เสีย

References

1. Konthiang K, Songprakun W, & Varee A. Modern nursing leadership strategies for internationalization. Journal of The Royal Thai Army Nurses. 2025; 26(3), 44-53. (in Thai)
2. Amornrojanavaravutti W, Seedaket S, Klaypeth P, Discharoen K, Tangphan C, Chitsom S, et al. The study of stakeholders'needs in bachelor degree of nursing curriculum development the establishment project of the nursing faculty, northeastern university. The 10th national and the 8th international conference on research and innovation. 2023. (in Thai)
3. Saengcharnchai U. Nursing shortage: Thai public health problems and policy proposals. Academic Graduate Journal. 2(2): 26-36. (in Thai)
4. Thai Nursing and Midwifery Council. Announcement of the Nursing Council on core competencies for graduates with a bachelor's, master's, and doctoral degree in nursing, advanced nursing training programs for a certificate, and those with a specialized certificate/approval in nursing and midwifery. 2018. (in Thai)
5. Tan K, Chong MC, Subramaniam P, & Wong LP. The effectiveness of outcome based education on the competencies of nursing students: A systematic review. Nurse Education Today. 2018; 64 :180-9.
6. Thailand Nursing Council. Competencies of Registered Nurses. Bangkok: Siriyod printing; 2010. (in Thai)
7. Rattanaraj P. Desirable Characteristics Among Graduate Nurses of Ubon Ratchathani Rajabhat University. Ubon Ratchathani Journal of Research and Evaluation. 2020; 9(1) :20-9. (in Thai).
8. The Higher Education Committee. The announcement of the Ministry of education: qualifications bachelor of nursing science 2017. Bangkok: Ministry of Education; 2017. (in Thai).
9. Choeisuwan V, Kwansawaitham N, Duangmanee A, Sathuwong K, & Wongsang Y. The needs assessment for development of desired characteristics of graducate nurses, the Royal Thai Navy College of Nursing. Royal Thai Navy Medical Journal. 2021; 48(3):479-95. (in Thai).
10. Khamrath J, Amornratanathada C, Undara W, Peungsawang N, Saichamchan S, Suksaen N, et al. A Study of Desirable Characteristics of Air Force Nurse Graduates from the Bachelor of Nursing Science Program (Revised Curriculum 2023) as Identified by Stakeholder Needs. Journal of Nurses Association of Thailand Northern Office. 2024; 30(1): 1-17. (in Thai)
11. Kittiboonthawal P, Siriwanij W, Ubolwan K, & Maneechot M. Stakeholders' Opinion on the Desired Characteristics of Nursing School Graduates and Factors Concerning Nursing Curriculum Development in Thailand. Asian Journal for Public Opinion Research. 2018; 5(4), 319–45. (in Thai)
12. Sookpier P, Srijakkot J, Dapha S, & Pinsuwan C. Decision-Making in Nursing: Theories, Models, and Applications. Journal of Regional Health Promotion Centre 7 Khonkaen 2025; 17(2), 13-25. (in Thai)

13. Louaketkit J. Factors predicting decision making ability of charge nurses in private hospitals nursing administration. Chonburi: Faculty of Nursing, Burapha University. 2019. (in Thai)
14. McKee G, Codd M, Dempsey O, Gallagher P, & Comiskey C. Describing the implementation of an innovative intervention and evaluating its effectiveness in increasing research capacity of advanced clinical nurses: using the consolidated framework for implementation research. BMC Nursing. 2017; 16(21), 1-13.
15. Punnue I, Puttapitakpon S, & Boonyalepan, S. The Research Competencies of Professional Nurses in Community Hospital. Journal of Nursing and Health Care. 2019; 31(1): 80-91. (in Thai)
16. Suvansarakun J. Needs assessment for the development of nursing research competencies of nursing students Master of Education. Nakhonpathom: Department of Education Foundations Graduate School, Silpakorn University. 2020. (in Thai)
17. Vudhironarit S, Wattanasrisin J, & Silapakumpises K. Desirable Characteristics of Nursing Graduates for Private Health Service Systems, Nursing Journal of the Ministry of Public Health. 2024; 34(3), 164-79. (in Thai)
18. Khonhkhoontot P, Jarupisitpaiboon J, & Gaewgoontol N. Opinions of Stakeholders on the Qualities and Identities of Novice Nurses Graduated from Boromarajonani College of Nursing, Nakhon Ratchasima in the Academic Year 2018 Journal of Health Science. 2020 ;29(6): 1086-94. (in Thai)
19. Rangubtook K. A Good Citizenship in Thai Democracy. Academic Journal of Political Science and Public Administration. 2020; 2(1): 1-11. (in Thai)